

Javaslat

A Szerb Köztársaság alkotmánya (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 98/2006. szám) 190. szakaszának 3. bekezdése, A helyi önkormányzatokról szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 129/07., 83/14. – másik törvény és 101/16. – másik törvény és 47/2018. szám) 15. szakasza 1. bekezdésének 10) pontja, és Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 2/2020. szám – egységes szerkezetbe foglalt szöveg) 40. szakasza 1. bekezdésének 6) pontja és 74) pontja alapján, A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája ratifikálásáról szóló törvény (Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja – Nemzetközi egyezmények, 18/05. szám) rendelkezéseivel kapcsolatban, a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület 2021. _____.____ megtartott ülésén meghozta

MAGYARKANIZSA KÖZSÉG REGIONÁLIS ÉS KISEBBSÉGI NYELVEK HELYI CHARTÁJÁT

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. szakasz

Magyarkanizsa Község (a továbbiakban: község),

- többnyelvű és többnemzetiségű lakosságára különleges értéként *tekintve*,
- tevékenységével szeretné biztosítani a nemzeti kisebbséghez tartozó polgárok magas szintű szerzett nyelvi és kisebbségi jogainak megőrzését és fejlesztését,
- *hangsúlyozva* az Európa Tanács Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartájának (a továbbiakban: Charta) jelentőségét, amelyet a Szerb Köztársaság is ratifikált A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája ratifikálásáról szóló törvény (Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja – Nemzetközi egyezmények, 18/05. szám) meghozatalával,
- *hangsúlyozva* a hatályos jogszabályokban, főként a Szerb Köztársaság alkotmányában (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 98/2006. szám), A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságainak védelméről szóló törvényben (Jugoszláv Szövetségi Köztársaság Hivatalos Lapja, 11/2002. szám, Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja, 1/2003 szám – Alkotmányos alapokmány és a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 72/2009. – másik törvény, 97/2013. – AB döntés és 47/2018. szám), valamint A nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsairól szóló törvényben (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 72/2009., 20/2014. – AB döntés, 55/2014. és 47/2018. szám) foglalt nyelvi jogi garanciák jelentőségét,

alkotmányos és törvényes hatáskörei keretén belül minden szükséges intézkedést megtesz, amellyel polgárai számára biztosítani tudja a *Charta*ban írt jogok szintjét e rendelet rendelkezései szerint.

A szabályozás tárgya

2. szakasz

E rendelettel a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület szabályozza a község területére vonatkozó azon jogokat és kötelezettségeket, amelyeket Magyarkanizsa község a Chartából átemel a Magyarkanizsa község területén élő polgárok nyelvi jogai védelme és előmozdítása biztosításának céljából.

II. FŐ FEJEZET

A Charta 8. szakaszában írt, oktatásra vonatkozó jogok és kötelezettségek

3. szakasz

Az oktatás tekintetében a község a következő kötelezettségeket vállalja:

- a) elérhetővé teszi az iskolaelőkészítő oktatást magyar nyelven;
- b) elérhetővé teszi az általános iskolai oktatást magyar nyelven;

- c) elérhetővé teszi a középiskolai oktatást magyar nyelven;
- d) elérhetővé teszi a szakközépiskolai és szakmunkásképzést magyar nyelven;
- d) előlátja felnőttek oktatásnak állandó tanfolyamait, melyek elsősorban vagy teljesen magyar nyelven valósulnak meg;
- e) intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy biztosítsa annak a történelemnek és kultúrának az oktatását, amelyet a magyar nyelv hordoz;
- f) biztosítja az oktatók részére az a–g. bekezdések megvalósításához szükséges alap- és továbbképzést.

A Charta 10. szakaszában írt, közigazgatási hatóságokra és közszolgálati szervekre vonatkozó jogok és kötelezettségek

4. szakasz

Az önkormányzati hatalom gyakorlásával kapcsolatban a község kötelezettséget vállal arra, hogy megengedi vagy bátorítja:

- a) a magyar nyelv használatát a helyi közigazgatásban;
- b) a magyar nyelvet használóknak azt a lehetőséget, hogy szóbeli vagy írásbeli kérelmeket magyar nyelven nyújthassanak be;
- c) hogy a helyi hatalom hivatalos dokumentumait magyar nyelven is közzé tegye;
- d) a magyar nyelv használatát a Magyarokanizsai Községi Képviselő-testületben, ami azonban nem zárja ki az állam hivatalos nyelvének használatát;
- e) a helynevek hagyományos és helyes magyar nyelvű formáinak használatát, ha szükséges a hivatalos nyelv szerinti elnevezésekkel együttesen.

A közigazgatási hatóságok vagy az ő nevükben tevékenykedő más személyek által működtetett közszolgálati szerveket illetően a község annak területén, abban a mértékben, ahogyan az ésszerűen lehetséges, vállalja, hogy:

- a) gondoskodik arról, hogy a magyar nyelv használatban legyen a közhivatalokban.

Az 1. és 2. bekezdésben írt rendelkezések megvalósítása érdekében a község a következő kötelezettségeket vállalja:

- a) esetleges szükséges fordítás és tolmácsolás;
- b) elegendő számú köztisztviselő és más közalkalmazott foglalkoztatása, és ha szükséges, képzése.

A község kötelezettséget vállal arra, hogy lehetővé teszi a családneveknek az érdekeltek kérésére a magyar nyelven történő használatát és felvételét.

A Charta 11. szakaszában írt, tömegtájékoztatási eszközökre vonatkozó jogok és kötelezettségek

5. szakasz

A községben a magyar nyelvet használók számára, abban a mértékben, ahogy a község közvetlen vagy közvetett módon hatáskörrel, hatósági jogkörrel vagy szereppel bír e területen, és tiszteletben tartva a tömegtájékoztatási eszközök függetlenségének és autonómiájának elveit, a község vállalja, hogy:

- a) fedezi a magyar nyelvet használó tömegtájékoztatási eszközök többletköltségeit azokban az esetekben, amelyekben a törvény egyébként is lehetővé teszi a tömegtájékoztatási eszközök pénzügyi támogatását; vagy alkalmazza a meglévő pénzügyi támogatási intézkedéseket a magyar nyelvű audiovizuális műalkotások esetében is;
- b) támogatja a magyar nyelvet használó tömegtájékoztatási eszközök számára újságíróknak és egyéb személyzetnek a képzését.

A község kötelezettséget vállal arra, hogy a magyar nyelvet használók érdekeit képviseltessék vagy vegyék tekintetbe a törvényeknek megfelelően esetleg létrehozott, a tömegtájékoztatási eszközök szabadságát és pluralizmusát garantáló testületekben.

A Charta 12. szakaszában írt, kulturális tevékenységre és létesítményekre vonatkozó jogok és kötelezettségek

6. szakasz

A kulturális tevékenységre és a kulturális létesítményekre – különösen a könyvtárakra, videotékákra, kulturális központokra, múzeumokra, archívumokra, akadémiákra, színházakra és filmszínházakra, valamint irodalmi és filmművészeti alkotásokra, a nép kulturális önkifejezésére, fesztiválokra és – ideértve egyebek között az új technológiák használatát – a kulturális iparra vonatkozóan, a község területén abban a mértékben, ahogy a községnek ezen a téren hatásköre, hatósági jogköre vagy szerepe van, a község vállalja, hogy:

- a) bátorítja a magyar nyelven történő önkifejezést, valamint az ilyen kezdeményezéseket, és elősegíti az e nyelven készült műalkotások megismerésének különböző módjait
- b) támogatja a magyar nyelven készült műalkotások más nyelveken történő megismerését lehetővé tevő különböző módokat, a fordítások, a szinkronizálás és a feliratozás segítségével és fejlesztésével
- c) támogatja a más nyelveken készült műalkotások magyar nyelven történő megismerésének lehetővé tételét, a fordítások, a szinkronizálás és a feliratozás segítségével és fejlesztésével
- d) biztosítja, hogy a különböző fajtájú kulturális tevékenységek szervezéséért vagy támogatásáért felelős szervezetek az általuk kezdeményezett vagy támogatott tevékenységeikbe megfelelő mértékben beiktassák a magyar nyelvnek és kultúrának az ismeretét és használatát
- e) gondoskodik arról, hogy a kulturális tevékenységek szervezéséért vagy támogatásáért felelős szervezeteknek olyan személyzet álljon rendelkezésére, amely teljes mértékben ismeri magyar nyelvet, valamint a lakosság többi részének nyelveit
- f) bátorítja a magyar nyelvet használók képviselőinek közvetlen részvételét az eszközök biztosításában és a kulturális programok tervezésében
- g) ha szükséges, létrehoz és/vagy támogat fordítói szolgáltatásokat és terminológiai kutatásokat arra való különös tekintettel, hogy megőrizték és fejlesszék a magyar nyelvű közigazgatási, kereskedelmi, gazdasági, társadalmi, technológiai vagy jogi terminológiát.

A község kötelezettséget vállal arra, hogy kultúrpolitikájának kialakítása során olyan rendelkezéseket hoz meg, amelyek a magyar nyelvet és az általa kifejezett kultúrát is magukba foglalják.

A Charta 13. szakaszában írt, gazdasági és társadalmi életre vonatkozó jogok és kötelezettségek

7. szakasz

A gazdasági és társadalmi tevékenységeket illetően a község saját területének egészére nézve vállalja, hogy:

- a) fellép az olyan gyakorlattal szemben, mely elbátortalanít a magyar nyelvnek a gazdasági vagy társadalmi tevékenységek keretei között történő használatától.

A gazdasági és társadalmi tevékenység tekintetében, abban a terjedelemben, ahogy a község hatáskörrel bír és az észszerűen lehetséges mértékben, a község vállalja, hogy:

- b) a közvetlen ellenőrzése alá tartozó gazdasági és társadalmi szektorokban (közszektor) a magyar nyelv használatát bátorító tevékenységet folytat
- c) gondoskodik arról, hogy az olyan létesítmények, mint a kórházak, nyugdíjasházak, otthonok lehetőséget biztosítsanak arra, hogy az egészségügyi, életkori vagy egyéb okból gondozásra szorulókat magyar nyelven fogadják és kezeljék
- d) megfelelő módon gondoskodik arról, hogy a biztonsági felhívásokat magyar nyelven is kihelyezzék
- e) magyar nyelven is hozzáférhetővé teszi a fogyasztók jogait érintő, az illetékes hatóságok által adott információkat.

**A Charta 14. szakaszában írt, a határokon túli cserekapcsolatokra vonatkozó
jogok és kötelezettségek
8. szakasz**

A község vállalja, hogy:

a) olyan módon alkalmazza a létező és olyan államokkal szemben fennálló kötelezettséget tartalmazó két- és többoldalú megállapodásokat, ahol a magyar a nyelvet azonos vagy hasonló formában használják, vagy – ha szükséges – olyanok megkötésére törekednek, hogy azok segítsék elő az érintett államokban élő, magyar nyelvet használók közötti kapcsolatokat a kultúra, az oktatás, az információ, a szakképzés és a továbbképzés területén

b) a magyar nyelv érdekében megkönnyíti és/vagy támogatja a határokon túli együttműködést, különösen annak a területnek a regionális vagy helyi szervei közötti együttműködést, ahol a magyar nyelvet azonos vagy hasonló formában használják.

III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. szakasz

A Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület kötelezi a Nemzetek Közötti Viszonyügyi Tanácsot arra, hogy féléves jelentésivel rendszeresen tájékoztassa a Községi Képviselő-testületet a helyi charta megvalósításáról.

10. szakasz

Ez a rendelet Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában való közzétételétől számított nyolcadik napon lép hatályba.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa község
Magyarkanizsa Községi Képviselő-testület
Szám: __-__/2021-I
Kelt: 2021. __. __
Magyarkanizsa

Lackó Róbert,
a Községi Képviselő-testület elnöke

I n d o k o l á s

Javaslattevő: Magyarkanizsa Község Községi Tanácsa

Jogalap: A Szerb Köztársaság alkotmánya (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 98/2006. szám), A helyi önkormányzatokról szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 129/2007., 83/2014 – másik törvény, 101/2016 – másik törvény és 47/2018. szám), A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája ratifikálásáról szóló törvény (Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja – Nemzetközi egyezmények, 18/05. szám), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 2/2020. szám – egységes szerkezetbe foglalt szöveg)

Indokok: A Szerb Köztársaság alkotmánya (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 98/2006. szám) 190. szakasza 3. bekezdésének és A helyi önkormányzatokról szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 129/2007., 83/2014 – másik törvény, 101/2016 – másik törvény és 47/2018. szám) 20. szakasza 1. bekezdése 10. pontjának rendelkezései előírják, hogy a Község gondoskodik az emberi és kisebbségi jogok megvalósulásáról, védelméről és előmozdításáról, valamint a községi tömegtájékoztatásról. Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 2/2020. szám – egységes szerkezetbe foglalt szöveg) 40. szakaszának 74) pontja előírja, hogy a Községi Képviselő-testület, a törvénnyel összhangban, az emberi és kisebbségi jogokat előmozdító

intézkedéseket hoz és javaslatokat fogalmaz meg. A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája (a továbbiakban: Charta) 1992. november 5-én készült el Strasbourgban, a Szerbia és Montenegró Államközösség illetékes szerve pedig 2005. december 21-én ratifikálta A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája ratifikálásáról szóló törvény (Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja – Nemzetközi egyezmények, 18/05. szám) (a továbbiakban: Törvény) kihirdetésével.

A Törvény 3. szakasza előírja, hogy a megerősítő okirat átadásakor Szerbia és Montenegró a következő nyilatkozatokat fogja tenni:

1. A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája 2. szakaszának 2. bekezdésével összhangban Szerbia és Montenegró beleegyezik abba, hogy a Szerb Köztársaságban az albán, bosnyák, bolgár, magyar, roma, román, ruszin, szlovák, ukrán és horvát nyelv esetében a 8. szakasz 1. a (iii), b (iv), c (iv), d (iv), e (ii), f (iii), g bekezdései; a 9. szakasz 1. a (ii), a (iii), b (ii), c (ii), d bekezdései, 2. a, b, c bekezdései, a 10. szakasz 1. a (iv), a (v), c, 2. b, c, d, g, 3. c, 4 c, 5. bekezdései, a 11. szakasz 1. a (iii), b (ii), c (ii), d, e (i), f (ii), 2., 3. bekezdései, a 12. szakasz 1. a, b, c, f, 2. bekezdései, a 13. szakasz 1. c bekezdése, a 14. szakasz a, b bekezdései, a Montenegró Köztársaságban pedig az albán és roma nyelv esetében a 8. szakasz 1. a (iii), a (iv), b (ii), b (iv), c (iii), c (iv), d (iv), e (ii), f (iii), g, h bekezdései; a 9. szakasz 1. a (ii), a (iii), a (iv), b (ii), b (iii), c (ii), c (iii), d, 2. a, b, c és 3. bekezdései, a 10. szakasz 1. a (iii), a (iv), a (v), c, 2. b, d, g, 3. a, 4. a, c és 5. bekezdései, a 11. szakasz 1. a (iii), b (ii), c (ii), d, e (i), f (ii), 2. és 3. bekezdései, a 12. szakasz 1. a, b, c, f és 2. bekezdései és a 13. szakasz 1. c bekezdése kerül alkalmazásra.

A fent leírtak alapján, a Magyar Nemzeti Tanács kezdeményezésére és az Európai Tanács támogatásával készült el Magyarok Közösség regionális és kisebbségi nyelvek helyi chartája (a továbbiakban: Helyi Charta), amely a Magyarok Közösség által a Chartából átemelt, a közelet különféle területeire vonatkozó jogokat és kötelezettségeket szabályozza a Közösség területén élő polgárok nyelvi jogai védelmének és előmozdításának biztosítása érdekében. A Helyi Chartában előlátott jogok és kötelezettségek a Szerb Köztársaság által, a Törvény 3. szakaszában elfogadott Charta szakaszaiból lettek átemelve, ezek pedig a magyar nyelvre vonatkoznak, tekintettel arra, hogy Magyarok Közösség területén a magyar nyelv az ott élő, a többségi társadalomhoz viszonyítva kisebb számú, magyar nemzetiségű polgárok által hagyományos használatban van és különbözik az hivatalos állami nyelvtől.

A Helyi Charta, amelynek szövege összhangban van a nagyobb jogerővel bíró jogszabályokéval, meghozatalának és alkalmazásának célja Magyarok Közösség lakossága nyelvi és szabadságjogai megvalósításának előmozdítása.

A Helyi Chartával kerülnek konkretizálásra a polgárok, mégpedig elsősorban a nemzeti kisebbségekhez tartozók nyelvi és szabadságjogait előíró alkotmányos és törvényes jogszabályok.

Az említett lényegi okokból kifolyólag, az alkotmányos és törvényes felhatalmazások alapján Magyarok Közösség Községi Tanácsa, mint a Községi Képviselő-testület ülési anyagának javaslatára felhatalmazott javaslattevő a Képviselő-testületnek javasolja a Helyi Charta e javaslatának elfogadását, melyet a Nemzetek Közötti Viszonyügyi Tanács is pozitívan véleményezett.

Végrehajtó megjelölése és végrehajtási határidő: Magyarok Közösségi Képviselő-testület – 9. ülés.

A megvalósításhoz szükséges eszközforrás: E jogszabály megvalósításához szükséges eszközök a Magyarok Közösségi költségvetésről szóló rendeletben lettek előlátva.

MAGYAR NEMZETI TANÁCS

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ МАЂАРСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ
NACIONALNI SAVET MAĐARSKE NACIONALNE MANJINE
NATIONAL COUNCIL OF THE HUNGARIAN ETHNIC MINORITY

Szabadka / Subotica, 2021. május 7.
Iratszám / Ev. broj: MNT-000509/K/2021 - E/29/1

Fejsztámer Róbert
polgármester úr részére
Magyarkanizsa Község
24420 Magyarkanizsa, Fő tér 1.

Tárgy: Helyi Kisebbségi és
Regionális Nyelvi Karta elfogadása

Tisztelt Polgármester Úr!

A Szerb Köztársaság - mint Szerbia és -Montenegró Államközösség jogutódja 2005. december 21-e óta tagja az Európa Tanács *Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai kartájának*, mely a magyar nemzeti kisebbség nyelvi jogait nemzetközi egyezmény jogerejével védi.

Tekintettel arra, hogy a tagállamok által szavatolt szint az egész ország területére egységesen vonatkozik, ezért a gyakorlatban megtörténik, hogy az országok egyes részén a szavatolt szintnél sokkal nagyobb a valóban biztosított és szavatolt jogok szintje. Ennek apropóján indította meg az Európa Tanács a helyi karták elfogadásának gyakorlatát, mely által a kimagasló jogokat biztosító önkormányzatok külön további jogokat szavatolnak, és amely például Strasbourghban már évek óta létezik. A nagyon pozitívan fogadott gyakorlat szerbiai meghonosításához partnerként kívánja bevonni valamennyi szerbiai nemzeti tanácsot, elsőként a Magyar Nemzeti Tanácsot.

A Magyar Nemzeti Tanács természetesnek tartja, hogy elsőként legmagyarabb községünket, Magyarkanizsát kérjük fel a szerbiai első helyi kisebbségi nyelvi karta elfogadását, mellyel szavatolná a magyar nyelv használata jelenlegi, létező jogi szabályozásának szintjét egy ünnepélyes, deklaratív jellegű dokumentumban, melynek szövege szorosan épül *A Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai kartájának* nyelvvezetére, viszont mely testreszabottan vonatkozik Magyarkanizsa Község polgárainak nyelvhasználati igényeire.

A dokumentum elkészítésében részt vennének mind a Magyar Nemzeti Tanács hivatalának, mind pedig Magyarkanizsa Község közigazgatásának jogászai, az Európa Tanács strasbourgi szakértőinek iránymutató segítségével.

Tisztelettel,

Hajnal Jenő,
Magyar Nemzeti Tanács elnöke

TELEFONA KANIZSA / SUBOTICA / SZABADKA / MAGYARKANIZSA KOZSAG

PRIMARNO
PRILJENO:
ATYVE

11 MAY 2021

OPF. JEDINA ORIS. JEDNI SZER. STAVKA	SPOLJ SPOLJ KGTATORZAN	PRIMOR PRILOB MILJENET	SPESIJNOCI VREZINDBT ERTIK
1	9-71	-	-